NN 112/2020 (15.10.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-3091/2020 od 17. rujna 2020.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Vlatka Miković iz Zagreba, na sjednici održanoj 17. rujna 2020. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski sud u Osijeku dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem P-3357/2019 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Vlatki Miković iz Zagreba, Barutanski brijeg 66, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 15.200,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Vlatka Miković iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositeljica), podnijela je 6. srpnja 2020. ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) smatrajući da joj je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Osijeku (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) pod brojem P-3357/2019 povrijeđeno ustavno pravo na donošenje odluke u razumnom roku, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona Ustavnom sudu dostavljen je spis prvostupanjskog suda broj: P-3357/2019.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Parnični postupak pokrenut je pred prvostupanjskim sudom 9. studenoga 2011. podnošenjem tužbe tužitelja protiv podnositeljice (tužene u parničnom postupku) radi utvrđenja prava vlasništva.

Podnositeljici je tužba dostavljena na odgovor 22. studenoga 2011. te je podnositeljica podneskom od 5. prosinca 2011. dostavila odgovor na tužbu.

Dopisom od 21. prosinca 2011. tužitelju je dostavljen odgovor na tužbu podnositeljice te se tužitelj podneskom od 13. siječnja 2012. očitovao.

Podneskom od 18. siječnja 2012. podnositeljica je dostavila dokumentaciju.

Podneskom od 20. veljače 2012. tužitelj se očitovao, dok se podneskom od 21. ožujka 2012. podnositeljica očitovala.

Na ročištu održanom 2. travnja 2012. stranke su se očitovale.

Podneskom od 18. travnja 2012. podnositeljica se očitovala.

Na ročištima održanim 23. travnja i 21. svibnja 2012. saslušani su svjedoci.

Podneskom od 29. svibnja 2012. podnositeljica se očitovala.

Na ročištu održanom 11. lipnja 2012. stranke su se očitovale te je dokazni postupak dovršen i glavna rasprava zaključena.

Rješenjem broj: P-1555/11-20 od 15. lipnja 2012. preotvorena je glavna rasprava.

Na ročištu održanom 3. rujna 2012. stranke su se očitovale te je glavna rasprava zaključena.

Presudom broj: P-1555/11-23 od 7. rujna 2012. (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda) odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, te je naloženo tužitelju naknaditi podnositeljici trošak parničnog postupka.

Tužitelj je 17. listopada 2012. izjavio žalbu na prvostupanjsku presudu, dok je podnositeljica uz podnesak od 15. studenoga 2012. dostavila odgovor na žalbu tužitelja.

Presudom Županijskog suda u Osijeku broj: Gž-4835/2012-2 od 17. listopada 2013. (u daljnjem tekstu: drugostupanjska presuda) odbijena je žalba tužitelja te je potvrđena prvostupanjska presuda.

Tužitelj je 27. studenoga 2013. izjavio reviziju protiv drugostupanjske presude, dok je podnositeljica uz podnesak od 19. prosinca 2013. dostavila odgovor na reviziju tužitelja.

Spis je 17. veljače 2014. dostavljen Vrhovnom sudu Republike Hrvatske radi odlučivanja o reviziji tužitelja.

Podnositeljica je 6. svibnja 2019. podnijela Vrhovnom sudu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

Rješenjem predsjednika Vrhovnog suda broj: Su-Gzp I-33/19-4 od 4. lipnja 2019. utvrđen je osnovanim zahtjev podnositeljice te je naloženo vijeću donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi pod brojem Rev 389/2014 u roku od 6 (šest) mjeseci.

Rješenjem Vrhovnog suda broj: Rev 389/2014-5 od 18. prosinca 2019. prihvaćena je revizija tužitelja te su ukinute drugostupanjska i prvostupanjska presuda i predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Podnositeljica je 27. prosinca 2019. podnijela Vrhovnom sudu zahtjev za isplatu primjerene naknade koji je rješenjem Vrhovnog suda broj: Gzp II-35/2019-2 od 3. ožujka 2020. odbačen budući da je predmet brojem Rev 389/2014 riješen 18. prosinca 2019.

Predmet se pred prvostupanjskim sudom vodi pod brojem P-3357/2019 te je rasprava u predmetu zakazana za 10. rujna 2020.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.

5. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

6. Sukladno stajalištu Ustavnog suda iz rješenja broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014., jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku jest ta da su podnositelji prethodno koristili dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

6.1. U konkretnom slučaju podnositeljica je koristila pravna sredstva koja su joj bila na raspolaganju na temelju ZoSud-a/13. Podnositeljica 6. svibnja 2019. podnijela Vrhovnom sudu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku na temelju članka 65. ZoSud-a/13. Rješenjem predsjednika Vrhovnog suda broj: Su-Gzp I-33/19-4 od 4. lipnja 2019. utvrđen